

Құрылыштағы баға индекстерін құру әдістемесін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті Төрағасының 2016 жылғы 14 желтоқсандағы № 315 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 19 қаңтарда № 14694 болып тіркелді

Құрылыштағы баға индекстерін құру әдістемесін бекіту туралы

"Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабының 5) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 24 қыркүйектегі № 1011 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі туралы ереженің 17-тармағының 258) тармақшасына сәйкес, **БҰЙЫРДАМЫШ**:

1. Қоса беріліп отырған Құрылыштағы баға индекстерін құру әдістемесі бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Баға статистикасы басқармасы Заң басқармасымен бірлесіп заңнамада белгіленген тәртіппен:
  - 1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;
  - 2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін қазақ және орыс тілдерінде баспа және электрондық түрде ресми жариялану және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Респубикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы респубикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберілуін;
  - 3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялануға жіберілуін;
  - 4) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.
3. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Баға статистикасы басқармасы осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің құрылымдық бөлімшелеріне және аумақтық органдарына жұмыс бабында басшылыққа алу және пайдалану үшін жеткізсін.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының орынбасарына (Г.М. Керімханова) жүктелсін.

5. Осы бұйрық оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитетінің
төрағасы

H. Айдапкелов

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті
төрағасының
2016 жылғы 14 желтоқсандағы
№ 315 бұйрығымен бекітілген

Құрылыштағы баға индекстерін құру әдістемесі 1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Құрылыштағы баға индекстерін құру әдістемесі (бұдан әрі – Әдістеме) халықаралық стандарттарға сәйкес қалыптастырылатын және "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Занына (бұдан әрі – Зан) сәйкес бекітілетін статистикалық әдіснамаға жатады.

2. Осы Әдістеме құрылым өндірісіндегі баға үрдісін сипаттайтын және қолданыстағы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулар шеңберінде алынған статистикалық деректерді қолдану арқылы қалыптастырылған құрылыштағы индекстерді қалыптастырудың негізгі аспектілерін және әдістерін айқындайды.

3. Осы Әдістемені Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті құрылым құнын және баға индекстерін (бұдан әрі – құрылым индекстері) қалыптастыру кезінде пайдаланады.

4. Құрылым индекстері:

- 1) құрылым қызметі көрсеткіштерінің нақты көлем индекстерін есептеуде;
- 2) жалпы ішкі өнімді, еңбек өнімділігін есептеуде және басқа да экономикалық-талдамалық есептерде;
- 3) құрылым ресурстары құнының өзгеруіне байланысты құрылым жобасының құнын түзету үшін құрылым және жобалау ұйымдары қолданады.

5. Әдістеме Халықаралық еңбек ұйымы, Халықаралық Валюта қоры, Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы, Еуропалық қоғамдастықтың статистика бюросы, Біріккен Ұлттар Ұйымы және Дүниежүзілік Банкі (2004 жылды) шығарған "Өндірушілер бағасының индексі бойынша нұсқау: теория және тәжірибе" нұсқауының Қазақстан Республикасының экономикасы мен зерттелетін экономикалық қызмет түрінің ерекшелігі ескеріле отырып бейімделген қағидаттары мен ұсынымдарын ескере отырып әзірленген.

6. Әдістемеде келесі анықтамалар пайдаланылады:

- 1) агрегаттау – төменгі деңгейдегі экономикалық көрсеткіштерді барлық кейінгі деңгейлерде ірі жиынтықтарға біріктіру;

2) агрегаттық баға индексі – бағаның жеке (қарапайым) индекстері негізінде құрылады және жекелеген кіші топ, топ немесе жалпы зерделенетін құбылыс бойынша бағаның өзгерісін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіш;

3) жеке (қарапайым) баға индексі – зерделенетін жиынтықтың (нақты тауардың, қызметтің) бір элементі бағасының өзгерісі;

4) құрылыштағы баға индексі – құрылыс өндірісінің барлық кезеңдерінде: құрылыс-монтаж жұмыстары, машиналар және құрал-жабдықтар, өзге де жұмыстар мен шығындарда қолданылатын материалдық-техникалық ресурстарға бағаның өзгеруін сипаттайтын салыстырмалы көрсеткіш;

5) құрылыс материалдары – әртүрлі құрылыс-монтаж жұмыстары түрлерінің өндірісіндеғі ғимараттар мен имараттардың құрылыс конструкцияларын жасауға арналған табиғи және жасанды материалдар мен бұйымдар;

6) құрылыс өндірісі – құрылыс-монтаж және арнайы жұмыстарды қоса алғанда, құрылыс алаңында тікелей орындалатын өндірістік үдерістер жиынтығы;

7) құрылыс үйымдары – қызмет түрі "Құрылыс" секциясына жататын құрылыс, монтаж және өзге де жұмыстарды жүзеге асыратын жалпы құрылыс және мамандандырылған үйымдар;

8) сметалық құн – құрылыска арналған жобалық құжаттаманы өзірлеу кезінде сметалық нормативтерге сәйкес айқындалатын объектінің салу құны;

9) сметалық пайда – жұмыстардың өзіндік құнына, мердігерлік үйымды дамытуға, оның қызметкерлерін қосымша материалдық ынталандыруға жатқызылмайтын шығыстарды өтеуге арналған құрылыстың сметалық құнының нормативтік бөлігі болып табылатын қаражат сомасы;

10) тікелей шығындар – оларды тасымалдаумен материалдардың, бұйымдар мен конструкциялардың, мердігер жеткізетін инженерлік жабдықтың құны, құрылысшы жұмысшылардың негізгі жалақысы және құрылыс машиналары мен тетіктерін пайдалану құны;

11) үстеме шығыстар – өндіріске жалпы жағдай жасауға, оған қызмет көрсетуге, үйимдастыру мен басқаруға байланысты құрылыс-монтаж үйимдарының шығындарын өтеуге, сондай-ақ, құрылыстың есепке алынбаған басқа да құрамдас сметалық құнын салық пен бюджетке төленетін міндетті төлемдерді төлеуге арналған қаражат сомасы.

2-тарау. Қамту және жіктеу жүйесі

7. Баға индексін қамту саласы мен олардың құрамдас бөлігін айқындау оларды құрудың түпкілікті мақсатына және қолданудың негізгі бағытына байланысты. Құрылыс индекстері үшін экономикалық және географиялық қамту шеңбері айқындалады.

8. Экономикалық сала баға мәмілесі жүзеге асырылатын және құрылыс индекстерінде есепке алынатын операцияларды қамтумен сипатталады. Құрылыс үшін саланы шығын жағынан және шығару жағынан сипаттайтын екі индекс есептеледі. Құрылыс қызметімен айналысатын ұйымдардың шығын немесе өндіріс шығыны жағынан құрылыс құнының индексі (cost index), шығару немесе өндірілген дайын өнім құны жағынан – құрылыстағы баға индексі (price index) есептеледі. Құрылыс индекстері элементтерінің құрамы осы Әдістемеге 1-қосымшада келтірілген.

9. Құрылыс құнының индексі (cost index) жұмысшылардың еңбекақысының, материалдардың, бұйымдардың, конструкциялардың, оларды жеткізу бойынша көліктік шығыстарды және құрылыс машиналары мен жабдықтарды пайдалану құнын қамтитын құрылыстағы тікелей шығындарды қалыптастыратын факторларға мердігердің шығындарының өзгерісін сипаттайды.

Құрылыстағы баға индексі (price index) тапсырыс беруші тарапынан құрылыс құнының өзгерісін сипаттайды және мердігерге төленген шығындарды, инженерлік және технологиялық жабдықтарды сатып алуға және өзге де құрделі жұмыстар мен шығындарға кеткен шығындармен біріктіреді. Құрылыстағы баға индексі (price index) құрылыстың дайын өніміне өндірушілер бағасының серпінін көрсетеді.

Жоғарыда аталған құрылыс индекстері сатып алушыға ұсынылатын құрылыс объектісінің түпкілікті бағасында қарастырылатын барлық баға факторларын: тапсырыс беруші көздейтін пайданың шамасын және өзге де қаржылық шығыстар мен салықтарды (жердің құны, құрылысқа рұқсат алу, сақтандыру жарналары, тіркеу салығы, жылжымайтын мүлік кепіліне несиенің комиссиялық алымдары, жылжымайтын мүлікті сату бойынша агенттің комиссиялық алымдары) қамтымайды.

10. Құрылыс индекстерін географиялық қамту құрылыс қызметін жүзеге асыратын занды тұлғаның тіркелген орнына қатыссыз, құрылыс қызметін нақты жүзеге асыру орындары бойынша есепке алуды көздейді.

Құрылыс индекстерін құру құрылыс өндірісінің мамандануы және құрылысқа жұмсалған инвестицияның нақты көлеміне қарамастан, Қазақстан Республикасының өнірлері бойынша жүзеге асырылады. Құрылыстағы өнірлік баға индексін (price index) есептеу үшін осы өнірдің құрылысқа салынған инвестициясының жалпы көлеміндегі технологиялық құрылымның тиісті элементінің үлесі пайдаланылады.

11. Салалық қамту бойынша құрылыс индекстері объектілерді салу және қалпына келтіру туралы деректер негізінде экономикалық қызметтің барлық негізгі түрлерінде құрылады.

Жіктеу жүйесі индексті қалыптастыру, байқау үшін іріктеу жиынтығын құру, қалыптастырылатын көрсеткіштің құрылымын және нақтылау дәрежесін, жариялау үшін субъиндекстердің диапазонын анықтау үдерісінің негізі болып табылады.

Кұрылым индекстерін өзірлеуде стандартты статистикалық жіктеу қолданылады, бұл қолдану үшін жарамды және халықаралық деңгейде салғастырылатын маңызды деректер қатарын алуға мүмкіндік береді.

12. Кұрылым индекстерін құру үшін қолданылатын статистикалық жіктелімдер:

- 1) салынып жатқан объектінің жұмыс істеуі көзделетін экономикалық қызмет түрін;
- 2) құрылым материалдарының түрлерін және технологиялық сипаттама бойынша олардың түрленуін (шикізаттың типі, өндіріс технологиясы, өндеу тәсілі, типтік өлшемі, сорты, маркасы) жіктеу үшін қолданылады.

3-тарау. Құрылым құнының индексін құру

13. Құрылым құнының индексі (cost index) құрылым өндірісіндегі мердігердің шығындары элементтеріне бағаның өзгеруін сипаттайды.

Құрылым құнының индексін құру құрылым-монтаж жұмыстарының өндірісіне жүмсалған шығындардың шамасын анықтайтын негізгі баптар:

- 1) құрылым үйимдары сатып алатын құрылым материалдары, бұйымдар, конструкциялар;
- 2) еңбекақы төлеу;
- 3) электр энергиясына, отынға жүмсалатын шығыстар;
- 4) басқа да шығындар (жүк көлігінің қызметі, машиналар мен жабдықтарды жалға алу) бойынша жүзеге асырылады;
- 5) үстеме шығыстар.

Құрылым құнының индексіне қосылатын элементтердің құрамы түрленеді, бірақ екі элемент: құрылым материалдары мен еңбекақы төлеуді қосу міндетті болып табылады.

14. Құрылым құны индексін есептеу құрылыштағы негізгі шығын элементтерінің барлығын қамтитын арнайы өзірленген ресурстық-технологиялық үлгілер (бұдан әрі – PTY) базасында жүргізіледі.

PTY алдынғы жылдары Қазақстан Республикасы аумағында нақты салынған объектілердің жобалау-сметалық құжаттамаларының негізінде құрылады. Салынған ғимараттардың, имараттардың конструктивті шешімдерінің және қолданылатын ресурстарының бірдей болуы үшін құрылым объектілерін пайдаланудың әртүрлі бағыттарын бейнелейтін экономикалық қызмет түрлері бойынша топтастырылады.

15. PTY шығындарының элементтері екі блокқа біріктіріледі: ресурстық және құндық.

Ресурстық блокқа экономикалық қызметтің тиісті түріндегі объектілерді түрғызуға қажетті құрылым-монтаж жұмыстары кезінде қолданылатын құрылым материалдары, бөлшектер және конструкциялар қамтылады. Ресурстық блокқа енгізілген әрбір құрылым материалына құрылым-монтаж жұмыстарының біртұтас шартты құнына есептелген заттай көріністе оны қолданудың орташаландырылған көлемі айқындалады.

Күрылым материалдарының жиынтығы және оларды қолданудың орташаландырылған көлемі РТҮ бойынша объектілердің әралуан түрінде жұмысты орындау ерекшелігіне байланысты ажыратылады.

РТҮ құндық блогында күрылым-монтаж жұмыстары өндірісіне, қызмет көрсету мен басқаруға байланысты шығын баптары қамтылған: күрылым материалары мен механизмдерін пайдалану, шеткегі ұйымдардың қызметтері, күрылым және монтаж жұмыстарында тікелей жұмыспен қамтылған жұмысшылардың еңбекақысы, үстеме шығыстар.

16. РТҮ ресурстық блогының үлесін және құндық блок элементтерінің күрылымын айқындау үшін күрылым ұйымдарының негізгі қызметін жүзеге асыруда шығыстар бөлігіндегі өндірістік-қаржы қызметі туралы жалпыменлекеттік статистикалық байқаулардың статистикалық деректері қолданылады. Бастапқы құндық деректер экономикалық мазмұны бойынша жіктелген. РТҮ-де пайдалану мақсатында РТҮ ресурстық және құндық блоктарының есепке алынатын элементтерінің шығыс баптары бойынша құндық деректер қайта бөлінеді. РТҮ ресурстық және құндық блоктарының шығын баптарын қалыптастыру осы Әдістемеге 2-қосымшада келтірілген.

17. РТҮ ресурстық блогы элементтерін бағалық бағалау жалпыменлекеттік статистикалық байқаулар барысында алынған күрылым материалдарына баға деңгейі туралы статистикалық деректер бойынша жүзеге асырылады. Күрылым материалдарының бағасы туралы әртүрлі ақпарат көздерінің арасында өнеркәсіп өнімдерін өндірушілердің бағасы туралы жалпыменлекеттік статистикалық байқаулардың статистикалық деректеріне артықшылық беріледі. Қажет болған кезде көтерме сауда немесе импорттық түсімдер бағасы статистикасының деректері қосымша қолданылады.

18. РТҮ құндық блогы элементтерінің құнын бағалау РТҮ ресурстық блогы шығыстарының пайыздық арасалмағы бойынша жүргізіледі.

Элементтер бойынша бағаның өзгеруін бағалау үшін бағаланатын элементтің күрылымындағы неғұрлым шығынды болып табылатын айқындаламалар бойынша бағаның (тарифтердің) ай сайынғы өзгеруі туралы қолда бар статистикалық ақпарат қолданылады:

- 1) машинадар және механизмдерді пайдалануға (ЕММ) мұнай өндеу өнімдері мен электр энергиясына (I_{NE}) өндірушілердің баға индексі қолданылады;
- 2) қызметкерлердің еңбекақысына (ZP) күрылымда жұмыс істейтін қызметкерлердің атаулы жалақы индексі (I_{ZP}) қолданылады;
- 3) шеткегі ұйымдардың өндірістік сипаттағы басқа қызметтеріне (U) күрылым жүктегін тасымалдау бойынша жүк көлігі қызметтеріне тарифтер индексі (I_U) және күрылым техникасы мен жабдықтарын жалға алу бойынша қызмет көрсетуге баға индексі (I_A) қолданылады;

4) үстеме шығыстар (NR) шамасы (коэффициенті) сметалық баға белгілеу саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес айқындалады. РТҮ үшін әртүрлі экономикалық қызмет түрлері бірдей болып қабылданады және құрылымдың қызметін жүзеге асырудағы шығыстар құрылымында айтартылғанда өзгерістер болғанда қайта қаралады.

Үстеме шығыстардың шартты есептелетін элементі (NR) бойынша шығыстар құнының өзгеруі негізгі жұмысшы-құрылымдышылар мен министердің енбекақысының өзгеруіне сәйкес есептеледі. Есептеу үшін мынадай формула қолданылады:

$$C_{NR} = C_{ZP} \times k_{NR},$$

(1)

Мұндағы:

$$C_{NR}$$

– үстеме шығыстар құны;

$$C_{ZP}$$

– қызметкерлердің енбекақысына шығыстар құны;

$$k_{NR}$$

– үстеме шығыстар үшін коэффициент.

19. Есепті кезеңдегі құрылымдың құнын есептеу мынадай тәртіппен жүргізіледі:

1) РТҮ ресурстық блогының негізгі материалдық ресурстар жинағына қосылған әрбір құрылымдың материалы бойынша құны анықталады және олардың сомасы есептеледі

$$C_{Osn.N} = \sum_1^n W_i \times P_i,$$

(2)

Мұндағы:

$$C_{Osn.N}$$

– негізгі материалдық ресурстардың құны;

$$W_i$$

– i материалдық ресурсының заттай көріністегі көлемі;

$$P_i$$

– i ресурсының стандартты өлшем бірлігіндегі бағасы;

$$\frac{n}{n}$$

– негізгі материалдық ресурстар түрлерінің саны.

2) технологиялық үлгідегі РТҮ ресурстық блогының құны негізгі материалдық ресурстар және өзге де материалдар құнынан айқындалады:

$$C_{Res.B} = C_{Osn.N} + C_{Osn.N} \times q,$$

(3)

Мұндағы:

$$C_{Res.B}$$

– РТҮ ресурстық блогының құны;

$$C_{Osn.N}$$

– негізгі материалдық ресурстардың құны;

$$q$$

– экономикалық қызмет түрлері бойынша сараланған материалдардың жалпы құнындағы өзге де материалдар құнының үлес салмағы.

3) РТҮ құндық блогын қалыптастыру үшін салыстырылатын екі кезеңдегі құрылыш-монтаж жұмыстарының өзіндік құнына кіретін шығын баптарының (ЕММ, ЗР, У) құны табылады:

$$C_{t-1Zx} = C_{t-1, Res.B} \times d_{Zx}; C_{tZx} = C_{t-1Zx} \times I_{tx},$$

(4)

Мұндағы:

$$C_{t-1Zx}$$

– есептіден алдыңғы $t-1$ кезеңіндегі x шығындарының тиісті баптарының құны;

$$C_{tZx}$$

– есепті t кезеңіндегі x шығындарының тиісті баптарының құны;

$$C_{t-1, Res.B}$$

– есептіден алдыңғы $t-1$ кезеңіндегі ресурстық блоктың құны;

$$d_{Zx}$$

– РТҮ x шығындарының тиісті баптарының үлесі;

$$I_{tx}$$

– x шығындарының тиісті баптарын бағалық бағалау үшін қолданылатын өткен аймен салыстырғанда есепті кезеңдегі баға (тарифтер) индексі;

x – тиісінше машиналар мен механизмдерді пайдалануға, қызметкерлердің енбекақысы, шеткери ұйымдардың өндірістік сипаттағы өзге де қызметтеріне шығындар баптары.

4) РТҮ құндық блогының шамасы екі кезеңде де барлық шығындар баптарының сомасы ретінде есептеледі:

$$C_{Stoim.B} = C_{EMM} + C_{ZP} + C_U + C_{NR},$$

(5)

Мұндағы:

$$C_{Stoim.B}$$

– РТҮ құндық блогының құны;

$$C_{EMM}, C_{ZP}, C_U$$

– тиісінше машиналар мен механизмдерді пайдалануға, қызметкерлердің еңбекақысы, шеткөрі үйымдардың өндірістік сипаттағы өзге де қызметтеріне шығындар баптарының құны;

$$C_{NR}$$

– ұстеме шығыстар құны.

5) РТҮ жалпы құны ресурстық және құндық блоктардың құнын екі кезеңде де қосындылау арқылы табылады:

$$C_{RTM} = C_{Rec.B} + C_{Stoim.B},$$

(6)

Мұндағы:

$$C_{RTM}$$

– РТҮ жалпы құны;

$$C_{Rec.B}$$

– РТҮ ресурстық блогының құны;

$$C_{Stoim.B}$$

– РТҮ құндық блогының құны.

20. Құрылым құны индексінің (cost index) мәні есепті кезеңдегі бағада экономикалық қызметтің қандай да бір түрінің объектісін салуда барлық жүргізілген жұмыс кешені құнының осы жұмыстардың өткен кезеңдегі құнына қатынасы ретінде айқындалады:

$$I_{COST\emptyset_t} = \frac{C_{RTM(f)_t}}{C_{RTM(f)_{t-1}}} \times 100,$$

(7)

Мұндағы:

$I_{COST(f)_t}$

– өткен айға қатысты алғанда есепті кезеңдегі экономикалық қызметтің f түрі бойынша құрылыш құнының индексі;

 $C_{RTM(f)_t}$

– есепті t кезеңіндегі экономикалық қызметтің f түрі бойынша құрылыш құны;

 $C_{RTM(f)_{t-1}}$

- өткен $t-1$ кезеңіндегі бағадағы экономикалық қызметтің f түрі бойынша құрылыш құны

4-тaraу. Құрылыштағы баға индексін құру

21. Құрылыштағы баға индексін (price index) құру құрылышқа салынған инвестициялардың технологиялық құрылым элементтеріне сүйене отырып жүргізіледі. Объектіні тұрғызуға кеткен шығындардың құрамы және олардың жалпы сметалық құнындағы үлесі технологиялық құрылым деп аталады. Құрылыштың сметалық құны инвестицияның құрылымына және құрылыш-монтаж ұйымдарының қызметін жоспарлау тәртібіне сәйкес жұмыстар мен шығындардың мынадай түрлеріне бөлінеді:

- 1) құрылыш-монтаж жұмыстары;
- 2) машиналар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындар;
- 3) басқа да жұмыстар мен шығындар.

22. Құрылыштағы агрегатталған баға индексі құрылышқа жұмсалған инвестиациялардың жалпы көлеміндегі технологиялық құрылымының әрбір элементінің үлесін (үлес салмағын) ескере отырып мына формула бойынша айқындалады:

$$I_{STR} = I_{SMR} \times q_{SMR} + I_{MO} \times q_{MO} + I_{PRZ} \times q_{PRZ},$$

(8)

Мұндағы:

 I_{STR}

– құрылыштағы баға индексі;

 I_{SMR}, I_{MO}, I_{PRZ}

– тиісінше құрылыш-монтаж жұмыстары, машиналар мен жабдықтар, өзге де жұмыстар және шығындарға баға индекстері;

 q_{SMR}, q_{MO}, q_{PRZ}

– тиісінше құрылым-монтаж жұмыстарының, машиналар мен жабдықтардың, өзге де жұмыстар және шығындардың үлес салмағы.

Құрылым-монтаж жұмыстарының технологиялық құрылым элементтерінің үлес салмағы есептіге жуық жылғы инвестициялық қызмет туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың деректері бойынша анықталады.

1-параграф. Құрылым-монтаж жұмыстарына баға индексі

23. Құрылым-монтаж жұмыстарына баға индексі (price index) құрамындағы құрылым-монтаж жұмыстарына баға индексін (бұдан әрі –

I_{SMR}

) құру құрылым-күндының индексін (cost index) құру үшін қолданылатын РТУ негізінде жүзеге асырылады.

I_{SMR}

РТУ құндық блогына материалдық шығындар және құрылым-монтаж жұмыстары өндірісіне, оған қызмет көрсету және басқаруға байланысты шығын баптары қамтылады: құрылым-материалдары, бұйымдар, конструкциялар, құрылым машиналары мен механизмдерін пайдалану, шеткері ұйымдардың өндірістік сипаттағы қызметтері, құрылым-монтаж жұмыстарында тікелей жұмыспен қамтылған жұмысшылардың енбекақысы, мердігердің пайдасы.

I_{SMR}

үшін РТУ ресурстық блогының құнын есептеу және құндық блок шығындарының негізгі баптары бойынша мердігердің пайдасын қоспағанда құрылым-күндының индексінің (cost index) тиісті элементтері бойынша жүйелілікпен 2-4 формулалар бойынша жүзеге асырылады.

24. Алынған деректер негізінде тікелей шығындар (PrZ) мынадай формула бойынша қалыптастырылады:

$$C_{PrZ} = C_{Res.B} + C_{EMM} + C_{ZP} + C_U,$$

(9)

мұндағы:

C_{PrZ}

– тікелей шығындар құны;

$C_{Res.B}$

– РТУ ресурстық блогының құны;

C_{EMM}, C_{ZP}, C_U

– тиісінше машиналар мен механизмдерді пайдалануға, қызметкерлердің еңбекақысы, шеткөрі ұйымдардың өндірістік сипаттағы өзге де қызметтеріне шығындар баптарының құны.

25. Мердігер пайдасының (PR) шартты есептелеңтін элементі бойынша құнның өзгеруі тікелей шығындар мен үстеме шығыстар сомасының өзгеруіне сәйкес есептеледі. Оларды есептеу үшін мынадай формула қолданылады:

$$C_{PR} = (C_{PZ} + C_{NR}) \times k, \quad (10)$$

Мұндағы:

C_{PR}

– мердігер пайдасының құны;

C_{PZ}

– тікелей шығындар құны;

C_{NR}

– үстеме шығыстар құны;

k – мердігердің пайдасы үшін коэффициент.

26.

I_{SMR}

үшін ҚМЖ құндық блогының мөлшері екі кезенде де құрылыш-монтаж жұмыстарының өндірісіне жұмсалған барлық шығындар мен мердігер пайдасының сомасы ретінде есептеледі:

$$C_{Stoim.B} = C_{EMM} + C_{ZP} + C_U + C_{NR} + C_{PR},$$

(11)

Мұндағы:

$C_{Stoim.B}$

– ҚМЖ құндық блогының құны;

C_{EMM}, C_{ZP}, C_U

– тиісінше машиналар мен механизмдерді пайдалануға, қызметкерлердің еңбекақысына, шеткөрі ұйымдардың өндірістік сипаттағы өзге де қызметтеріне жұмсалған шығындардың құны;

C_{NR}

– үстеме шығыстар құны;

C_{PR}

– мердігердің пайдасы.

27.

I_{SMR}

үшін ҚМЖ жалпы құны екі кезеңде де ресурстық және құндық блоктардың құнын қосындылау арқылы табылады:

$$C_{SMR} = C_{Rec.B} + C_{Stoim.B},$$

(12)

Мұндағы:

C_{SMR}

– ҚМЖ жалпы құны;

$C_{Rec.B}$

– ҚМЖ ресурстық блогының құны;

$C_{Stoim.B}$

– ҚМЖ құндық блогының құны.

28. Құрылым-монтаж жұмыстарына баға индексі шығындардың барлық жиынтығының құндық бағасын өткен кезеңге қатысты алғанда есепті кезеңде оларды өндіруге жұмсалған шығындарға қатынасымен анықталады:

$$I_{SMR} = (C_{Rec.B} + C_{Stoim.B})_t / (C_{Rec.B} + C_{Stoim.B})_{t-1}$$

(13)

2-параграф. Құрылым материалдарына баға индекстерін және орташа бағаны есептеу

29. Өкіл материал бойынша жеке баға индексі ағымдағы және өткен кезеңдегі құрылым материалының әрбір түрінің нақты бағасын салыстыру арқылы есептеледі:

$$I_p = \frac{P_t}{P_{t-1}},$$

(14)

Мұндағы:

I_p

– жеке баға индексі;

P_t

– есепті t кезеңіндегі өкіл материал бағасы;

P_{t-1}

– өткен $t-1$ кезеңіндегі өкіл материал бағасы.

30. Құрылым материалының j түрі бойынша жеке баға индексі баға деңгейі туралы ақпараттың немесе оны анықтайтын өкіл материалдарға баға өзгерісінің негізінде есептеледі.

Жеке баға индекстерін есептеу үшін жеке баға индекстерінің орташа геометриялық қарапайым (салмақталмаған) формуласы қолданылады, бұл салмақталмаған геометриялық орташа бағаның (Джевонс индексі) арақатынасына баламалы:

$$I_j = \frac{\sqrt[n]{\prod_{j=1}^n P_t}}{\sqrt[n]{\prod_{j=1}^n P_{t-1}}} \text{ немесе } I_j = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n i},$$

(15)

Мұндағы:

I_j

– материалдың j түрі бойынша жеке баға индексі;

P_t, P_{t-1}

– тиісті кезеңдегі өкіл материалдың бағасы;

i – жеке баға индекстері;

$t, t-1$ – салыстырудың тиісінше есепті және өткен кезеңдері;

j – бірнеше нақты өкіл материалдарды (бірден n -ге дейін) біріктіретін құрылым материалының түрі;

– құрылым материалының түрін айқындайтын өкіл материалдардың саны.

Жеке баға индексі тауардың әрбір айқындағасы бойынша әрбір өнір бойынша есептеледі.

31. Өнірлер және Қазақстан Республикасы бойынша құрылым материалдарының кластары (топтары) бойынша баға индексі салыстырмалы кезеңдерде осы класқа (топқа) кіретін материалдарды құндық бағалау сомаларын бөлу арқылы есептеледі:

$$I_m = \frac{\sum_{j=1}^n W_j \times P_{j,t}}{\sum_{j=1}^n W_j \times P_{j,t-1}},$$

(16)

Мұндағы:

I_m

– m материалдар тобындағы баға индексі;

W_i

– m материалдар тобына жататын j материалының көлемі;

$P_{j_t}, P_{j_{(t-1)}}$

– есепті және өткен кезеңдегі m материалдар тобына кіретін j материалының нақты бағасы;

n – m тобындағы материалдар түрлерінің саны.

32. Өнір бойынша құрылым материалының түрлері бойынша орташа баға өкіл материалдарға тіркелген баға негізінде орташа геометриялық формуламен есептеледі:

$$\overline{P_j} = \sqrt[n]{p_1 \times p_2 \times \dots \times p_n},$$

(17)

Мұндағы:

$\overline{P_j}$

– есепті кезеңдегі j құрылым материалының түрі бойынша орташа баға;

$p_1, p_2, \dots, p_n$

– есепті кезеңдегі өкіл материалдардың бағасы;

n – өкіл материалдардың саны.

Орташа баға белгілі бір уақыт кезеңі үшін аумақ бойынша, құрылым материалдарының түрлері және олардың біркелкі топтары бойынша есептеледі.

Салыстырылатын кезеңдерде орташа бағаны есептеуде өкіл материалдар бағасы санының теңдігі назарға алынады.

33. Қазақстан Республикасы бойынша өкіл материалдар, құрылым материалдарының түрлері бойынша орташа баға өнірлер бойынша баға деңгейі мен олардың үлес салмағынан орташа салмақталған шама ретінде келесі формула бойынша қалыптастырылады:

$$P_{RKt} = \sum P_t \times V_0 / \sum V_0.$$

(18)

Мұндағы:

P_{RKt}

– t кезеңіндегі Қазақстан Республикасы бойынша орташа баға;

P_t

– t кезеңіндегі өнір бойынша орташа баға;

V_0

– өнір бойынша белгіленген базалық кезеңдегі құндық деректер (базистік салмақтар).

34. Егер зерделенетін құбылыстардың барлық жиынтығына баға деңгейін көрсететін есептелген орташа баға есепті кезеңде есеп тапсырған кемінде әртүрлі үш базалық объектінің бағасынан қалыптастырылған болса, ол репрезентативті болып табылмайды. Құрылым материалдарының түрлері бойынша осындаі бағалар жарияланбайды, бірақ әрі қарай ең жоғары деңгейде агрегатталған орташа бағаны және баға индекстерін есептеу үшін қолданылады.

3-параграф. Машиналар мен жабдықтарға баға индексі

35. Құрылыштағы баға индексінің (price index) құрамындағы машиналар мен жабдықтарға баға индексі (

I_{MO}

) құрылым өндірісі үшін сатып алынатын объектілердің технологиялық және инженерлік жабдықтарына бағаның өзгеруін сипаттайты.

Машиналар мен жабдықтар құнына сатып алу (дайындау) және объект жанындағы қоймаға жеткізу құны қосылады:

1) монтаждалатын немесе монтаждалмайтын жабдықтың барлық түрлерінің кешені (технологиялық, энергетикалық, көліктік-көтергіш, компрессорлық-сорғы және өзге де жабдықтар, электронды-есептеу орталықтарының, зертханалардың, әртүрлі мақсаттардағы шеберханалардың, медициналық кабинеттердің жабдықтары);

2) бақылау-өлшеу аспаптары, автоматтандыру және байланыс құралдары;

3) аспаптар, құрал-саймандар, мөртабандар, құралдар, жабдықтар, қосалқы бөлшектер, өндірісті іске қосудың бастапқы қорына енгізілетін дайын өнімді немесе жартылай дайын өнімдерді тасымалдау үшін арнаулы контейнерлер;

4) жатақханаларды, коммуналдық шаруашылық, ағарту, мәдениет, деңсаулық сақтау, сауда объектілерін бастапқы жабдықтау үшін қажетті жабдықтар, аспаптар, құрал-саймандар, жиһаздар және бөлмелердің өзге де ішкі жасау заттары.

36. Машиналар мен жабдықтарды сатып алу РТҮ-де әзірленген экономикалық қызмет түрлерінде қарастырылады және сатып алу бағасымен бағаланады.

Өндірушілердің немесе импорттық жеткізілімдердің бағасы, жекізілім бойынша көліктік шығыстар, түрлі төлемдер мен салықтар сатып алу бағасының негізгі құрамдас бөлігі болып табылады. Машиналар мен жабдықтарды сатып алу бағасындағы әрбір құрамдас бөліктің үлесі экономикалық қызметтің тиісті түріндегі машиналар мен жабдықтарды пайдалану туралы құндық деректерді қамтитын "Ресурстар-Пайдалану" статистикалық кестелерінен (бұдан әрі – РПК) анықталады. Олардың өзгеруі отандық жабдықтарды өндірушілердің және иморттық жеткізілімнің баға индексімен, теміржол

және автомобиль көлігімен құрылыс жүктөрін тасымалдауға тарифтер индексімен, қосымша құнға салық мөлшерлемесінің өзгеруімен бағаланады.

37. Машиналар мен жабдықтарға баға индексі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$I_{MO} = I_{Proiz} \times d_{Proiz} + I_{gruz} \times d_{gruz} + I_{NDS} \times d_{NDS},$$

(19)

Мұндағы:

I_{MO}

– машиналар мен жабдықтарға баға индексі;

I_{Proiz}

– импортты қоса алғандағы өндірушілердің машиналар мен жабдықтарға баға индексі;

I_{gruz}

– автомобиль және теміржол көлігімен құрылыс жүктөрін тасымалдауға тарифтер индексі;

I_{NDS}

– қосылған құнға салық мөлшерлемесінің өзгеруі;

$d_{Proiz}, d_{gruz}, d_{NDS}$

– сатып алынған жабдықтар құнындағы тиесінше өндірушілер бағасының, көліктік шығыстардың, төлемдер мен салықтар үлесі.

38. Имортты қоса алғандағы өндірушілердің машиналар мен жабдықтарға баға индексін (

I_{jProiz}

) есептеу жабдықтың әрбір ірітелген тобы және экономикалық қызмет түрі бойынша мынадай формуламен жүзеге асырылады:

$$I_{jProiz} = I_{rk} \times d_{rk} + I_{imp} \times d_{imp},$$

(20)

Мұндағы:

I_{jProiz}

– экономикалық қызметтің j түріндегі машиналар мен жабдықтарға импортты қоса алғандағы өндірушілердің баға индексі;

I_{rk}, I_{imp}

– отандық (*rk*) және импорттық (*imp*) жабдықтарға баға индексі;

d_{rk}, d_{imp}

– экономикалық қызметтің j түріндегі отандық (*rk*) және иморттық (*imp*) жабдықтардың үлесі.

39. Отандық және иморттық жабдықтар үлесі отандық өндірістің және елге импорталған жабдықтар құнының арасалмағы туралы деректер бойынша РПК негізінде анықталады.

Есепті жылға жақын жылы жеке алғанда экономикалық қызметтің әрбір түрі бойынша құрылышқа салынған инвестицияларды игеру барысында пайдаланылатын жабдықтардың тізбесі айқындалады. Тізбеге жабдықтардың технологиялық біркелкі топтары келесі өлшемшарттарды есекере отырып енгізіледі:

1) жабдықтардың осы тобы қызметтің тиісті түрінің ерекшелігін көрсетеді;

2) ірітелген топқа кіретін жабдықтар түрлерінің жыныстыры қызметтің осы қызмет түрінің барлық машиналары мен жабдықтары құны көлемінің кемінде жартысын қамтиды;

3) жабдықтардың ірітелген тобы үшін өндірушілер бағасының және иморттық жеткізілімдер бағасының өзгеруі туралы тиісті статистикалық ақпарат бар.

Жабдықтардың ірітелген топтарының құны осы экономикалық қызмет түрінде қолданылатын машиналар мен жабдықтарға салынған инвестиациялардың жалпы құны ретінде шартты түрде қабылданады, осыған сүйене отырып есепке алынатын жабдық түрінің үлес салмағы (

q_j
айқындалады.

40. Экономикалық қызметтің барлық түрлері бойынша имортты қоса алғандағы өндірушілердің машиналар мен жабдықтарға баға индексі орташа салмақталған шама ретінде айқындалады:

$$I_{Proiz} = \sum_j^n I_{j_{Proiz}} \times q_j,$$

(21)

Мұндағы:

$I_{j_{Proiz}}$

– имортты қоса алғандағы өндірушілердің машиналар мен жабдықтарға баға индексі;

$I_{j_{Proiz}}$

– экономикалық қызметтің j түріндегі машиналар мен жабдықтарға баға индексі;

q_j

– экономикалық қызметтің жүрі жабдықтарының үлес салмағы;

n – экономикалық қызмет түрінің саны.

4-параграф. Өзге де жұмыстар мен шығындарға баға индексі

41. Құрылыштағы баға индексінің (price index) құрамындағы өзге де жұмыстар мен шығындарға баға индексін (

I_{PRZ}

) құру шығындардың мынадай негізгі түрлері бойынша баға өзгерісін есепке алу жолымен жүзеге асырылады:

1) құрылыш үшін жобалау-іздестіру жұмыстары;

2) құрылыш аумағын дайындау (игеру);

3) геодезиялық жұмыстарды жүргізу;

4) құрылыш, монтаж және арнайы құрылыш жұмыстарын орындау үшін жұмысшыларды іссапарға жіберуге байланысты шығындар және өзге де қосымша шығындар.

42. Құрылыш үшін жобалау-іздестіру жұмыстарына және геодезиялық жұмыстарды жүргізуге кеткен шығындар бойынша шығыстардың құрылымы негізгі қызметті жүзеге асыруға кеткен шығыстар бөлігінде ұйымдардың өндірістік-қаржы қызметі туралы жалпымемлекеттік статистикалық байқау деректері бойынша анықталады. Шығындардың әрбір тобы үшін шикізат пен материалдар, отын және энергия, еңбекақы, өзге де шығындар сияқты негізгі ауыспалы болып табылатын баптардың үлесі есептеледі.

Шығындардың тобы бойынша баға индексі экономикалық қызметтің осы түріндегі кәсіпорындардың жалпы шығыстарындағы әрбір баптың үлесін ескере отырып келесі формула бойынша есептеледі:

$$I_{gPRZ} = \sum d_\varepsilon \times I_\varepsilon,$$

(22)

мұндағы:

I_{gPRZ}

– топ бойынша өзге де жұмыстар мен шығындарға баға индексі;

d_ε

– топтағы шығындар элементінің үлесі;

I_ε

– топтағы шығындар элементі бойынша баға индексі.

43. Құрылым аумағын дайындау (игеру) және жұмысшылардың іссапарына балансты шығындарға бағаның өзгеруі экономиканың нақты және тұтыну секторларының жекелеген салаларындағы баға индекстері арқылы бағаланады.

44. Өзге де жұмыстар мен шығындарға баға индексін агрегаттау үшін орташа геометриялық формула қолданылады:

$$I_{PRZ} = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n i_j},$$

(23)

Мұндағы:

I_{PRZ}

– өзге де жұмыстар мен шығындарға баға индексі;

i_j – өзге де жұмыстар мен шығындардың құраушыларға баға индексі;

n – өзге де жұмыстар мен шығындарға кіретін құраушылар саны.

5-тaraу. Салыстыру кезеңдері бойынша баға индексін құру

45. Есепті айдағы баға индексі алдыңғы аймен салыстырғанда кезеңнен кезеңге баға өзгерісінің жүйелілігін бейнелейтін тізбекті индекс болып табылады. Белгіленген базистік кезеңге есепті айдың баға индексі уақыт аралығында баға өзгеруі үрдісінің сипаттамасын беретін базистік индекс болып табылады.

Түрлі салыстыру кезеңдеріне (өткен жылғы желтоқсанға, өткен жылғы тиісті айға, өткен жылғы тиісті кезеңге, тоқсандық) баға индексін есептеу үшін жүйелендірілген екі жылдағы тізбекті баға индексін өзара үйлестіру жүзеге асырылады. Нәтижесінде тұрақты есеп нұктесі бар индексті серпінділік қатары немесе базалық баға индекстерінің серпінділік қатары құрылады.

46. Өткен жылғы желтоқсанға баға индексі мынадай формула бойынша табылады:

$$Id_t = I_t \times Id_{(t-1)},$$

(24)

Мұндағы:

Id_t

– есепті t айының өткен жылғы желтоқсанға баға индексі;

I_t

– есепті t айының өткен $t-1$ айға баға индексі;

$$Id_{(t-1)}$$

– өткен $t-1$ айының өткен жылғы желтоқсанға баға индексі.

47. Белгіленген базистік кезеңге есепті жылғы бір айдағы баға индексі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Ig_t = Id_t \times Ig_{(g12)},$$

(25)

Мұндағы:

Ig_t

– есепті t айының g жылғы белгіленген базистік кезеңге баға индексі;

Id_t

– есепті t айының өткен жылғы желтоқсанға баға индексі;

$Ig_{(g12)}$

– $g12$ өткен жылғы желтоқсандағы g жылғы белгіленген базистік кезеңге баға индексі.

Есептеулер кезінде есепті жылғы барлық айлар үшін соңғы құрастыруыш тұрақты шама болып табылады.

48. Өткен жылғы тиісті айға есепті жылғы айлық баға индекстерін есептеу екі жылдық серпінділік қатарының біреуіндегі есепті жылғы айлық баға индексін өткен жылғы айлық баға индексіне бөлу арқылы келесі формула бойынша жүзеге асырылады:

$$I_t = \frac{It_g}{It_{(g-1)}} \times 100$$

(26)

Мұндағы:

I_t

– есепті g жылғы t айының өткен $g-1$ жылғы тиісті айға баға индексі;

It_g

– индекстік қатардағы есепті g жылғы t айының баға индексі;

$It_{(g-1)}$

– индекстік қатардағы өткен $g-1$ жылғы айдың баға индексі.

49. Өткен жылғы тиісті кезеңге есепті кезеңнің өспелі қорытындысымен баға индекстері екі жылдық серпінділік қатарының біреуіндегі есепті кезеңнің айлық баға индекстерінің сомасын өткен жылғы осы қатардағы сәйкес айлық баға индекстерінің сомасына бөліндісі ретінде мынадай формулатамен айқындалады:

$$I_{t12}^1 = \frac{I_{1g} + I_{2g} + \dots + I_{12g}}{I_{(g-1)} + I_{2(g-1)} + \dots + I_{12(g-1)}} \times 100$$

(27)

Мұндағы:

$$I_{12}^1$$

– есепті жылғы қантар-желтоқсандағы баға индексі өткен жылғы қантар-желтоқсанға;

$$I_{1g}, I_{2g}, \dots, I_{12g}$$

– индекстік қатардағы есепті жылғы қантар, ақпан, ..., желтоқсандағы баға индексі,

$$I_{1(g-1)}, I_{2(g-1)}, \dots, I_{12(g-1)}$$

– индекстік қатардағы өткен жылғы қантар, ақпан, ..., желтоқсандағы баға индексі.

Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда есепті жылғы тоқсан, жартыштырылдық және тоғыз айдағы баға индексі осыған үксас есептеледі.

50. Өткен тоқсанға есепті тоқсандағы баға индекстері екі жылдық серпінділік қатарындағы тоқсанға кіретін айлық баға индекстерінің сомасын өткен кезеңдегі айлық баға индекстерінің сомасына қатынасымен келесі формула бойынша анықталады:

$$I_{k\frac{2}{1}} = \frac{I_{4g} + I_{5g} + I_{6g}}{I_{1g} + I_{2g} + I_{3g}} \times 100 ,$$

(28)

Мұндағы:

$$I_{k\frac{2}{1}}$$

– бірінші тоқсанға есепті жылғы екінші тоқсандағы баға индексі;

$$I_{4g}, I_{5g}, I_{6g}$$

– индекстік қатардағы есепті жылғы сәуір, мамыр, маусымдағы баға индекстері;

$$I_{1g}, I_{2g}, I_{3g}$$

– индекстік қатардағы есепті жылғы қантар, ақпан, наурыздағы баға индекстері.

51. Баға индекстерін есептеудің аталған формулалары жеке алғанда құрылыштағы баға индексінің әрбір құраушысы бойынша агрегаттаудың барлық сатыларында (жеке, топтық, жиынтық) индекстердің серпінділік қатарларын құру үшін қолданылады.

6-тарау. Ресми статистикалық ақпаратты тарату

52. Құрылыштағы баға индексі Статистикалық жұмыстар жоспарының мерзімдеріне сәйкес ай сайын жарияланады. Ақпарат барлық пайдаланушылар үшін бір мезгілде

жедел ақпарат, баспасөз хабарламасы нысанында Комитеттің Интернет-ресурсына орналастыру арқылы таратылады. Құрылым материалдарының топтары, кластары және түрлері бойынша бағаның өзгеруі туралы ақпарат статистикалық бюллетендерде, жинақтарда жарияланады.

Пайдаланушылар үшін баға индекстерін жариялау қысқаша әдіснамалық түсініктемелермен бірге беріледі.

Құрылым материалдарының орташа бағасын жариялау алғашқы статистикалық деректердің құпиялылығын және өнір мен Қазақстан Республикасы бойынша есептелген орташа бағаның репрезентативлігін сақтай отырып жүзеге асырылады.

Құрылыштағы баға индекстерін

құру әдістемесіне

1-қосымша

Құрылым индекстері элементтеріндегі құрамы

Құрылым құнының индексі (cost index) (мердігер төлеген элементтерді қамтиды)	Құрылыштағы баға индексі (price index) (тапсырыс беруші төлеген элементтерді қамтиды)
Материалдар	Материалдар
Жұмыс күші	Жұмыс күші
Машиналар мен жабдықтарды пайдалану	Машиналар мен жабдықтарды пайдалану
Көлік қызметтері және басқалар	Көлік қызметі және басқалар
Үстеме шығыстар	Үстеме шығыстар
	+
Мердігердің пайдасы	Мердігердің пайдасы
	+
Жабдықтар	Жабдықтар
	Өзге де шығындар

Құрылыштағы баға индекстерін

құру әдістемесіне

2-қосымша

РТУ ресурстық және құндық блоктары шығындарының баптарын қальптастыру

РТУ блоктарының баптары	Негізгі қызметті жүзеге асыру үшін шығыстардың баптары
Ресурстық блок	
Құрылым материалдары	Құрылым материалдары, бөлшектер мен конструкцияларға жұмсалған шығыстар Жиынтықтаушы бұйымдарға, жартылай дайын өнімдерге жұмсалған шығыстар
Құндық блок	Мұнай өндеу өнімдеріне жұмсалған шығыстар

1) Машиналар мен механизмдерді пайдалануға жұмсалған шығындар	Электр энергиясына жұмсалған шығыстар
2) Еңбекақы төлеуге жұмсалған шығындар	Еңбекақыға жұмсалған шығыстар
3) Шеткөрі ұйымдардың өндірістік сипаттағы басқа да қызметтеріне жұмсалған шығындар	Құрылыш жүктөрін тасымалдау бойынша жүк көлігі қызметтеріне жұмсалған шығыстар Құрылыш техникасын және жабдықтарды жалға алу бойынша қызметтерге жұмсалған шығыстар
4) Үстеме шығыстар	Өндірістің жалпы жағдайларын құруға, оған қызмет көрсетуге, ұйымдастыруға және басқаруға байланысты құрылыш-монтаж ұйымдарының шығыстарын өтеуге жұмсалған қаражат

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК